

FÜGGETLEN LAPOK

Megjelennek minden nap.

Előfizetési ár:
egész évre 20 frt. félévre 10 frt. negyedévre 5 frt.
Bejelentési díj: 6-hasábos petit-sor 5 kr. belyegdíj mindenbejelentésért 30 kr.
A „nyilt-tér“-ben 4-hasábos petit-sor 20 kr.

Az előfizetési pénzek
s a lap kezelését illető minden tárgyak a kiadó-hivatalhoz (Első magyar egyesületi könyvnyomda. 3 korona-utca. 18. sz. a.) intézendők.
Bérmentetlen levelek el nem fogadjatnak.

Rendkívüli előfizetés

„FÜGGETLEN LAPOK“ következő folyamára.

Marcius—májusi 1/4 évre . . . 5 ft. — kr.
Marcius—júniusi 4 óra . . . 6 „ 70 „
Marcius óra . . . 1 „ 70 „
A „Függ. Lapok“ kiadó-hivatala.

EGYHÁZI ÜGYEK.

Pest, febr. 29.

Engedjen a tiszt. szerkesztőség az eszmék tisztázásához nekem is néhány szót beszes lapjában.

Figyelemmel kísértem a mult őszi óta a megindult mozgalmat a magyar kath. egyház szervezése körül, mert hisz ez nekünk is világiaknak szent ügyünk.

Mindig ismételték a panasza a világiak közönyéről, sőt idegenkedéséről ez ügyben közbeszólni s közreműködni; ha ez tény, mit tagadni nem akarok, ugy ez nemcsak természetes, de indokolt is volt. Önök megtették a próbát, az eredmény mutatja a vonatkozás helyességét.

A „Független Lapok“ mint olvastuk keletkezésének körülményeit, az előtte talált nyomok helytelen voltán okulva, épen ellenkező ösvényen indult.

Az akkor létezett kath. lapok, számként, világi szerkesztés alatt papi lappal. A „Független Lapok“ papi szerkesztés alatt világi elemek szövetségében indult s már keletkezésében a vegyes és megosztott, de együttes közrehatást állította elő.

A világiak állása egyházi ügyek körül mindenestre kényes volt. Az által lett megkönnyítve, hogy szerencsére találtak alapot melyre bizton léphettek, s mely őket megvédhette azon valószínű kellenetlenségtől, hogy egyházi ügyekben a nézetek elágazván, őket oly téren támadják meg, hol ma-

gukat szükségképp gyöngéknél érzik, s az antikatholikus irány ellen nem fogják magok tudni kellőleg védeni, nélkülözvén azon ismereteket, melyek e harezra megkívánlatók.

Ezért álltak az 1848-ki püspöki munkálat terére.

Oly irányzat, melyet Lonovich érsek szelleme jelelt ki, Ham János, Bartakovich, s a többi akkori főpapok elfogadtak, nem lehet katholikus- vagy egyház-ellenes.

Ezen logika nekem is dönthetlennél látszik, mégis másképp mutatkozik az eredmény.

A mostankori püspöki kar lényegesen eltért az 1848-ki püspöki kar szellemétől, s a kath. lapok, melyek a mostani munkálat védelmére annyira lényegesen veszik át, szóval sem mutatják ki, sőt nem is említik, soha nem állítják, hogy önkök az 1848-ki püspöki irányoktól eltértek volna, vagy annak felfogásában, magyarázatában tévednének — mindezt elhallgatják, hanem azt bőségesen állítják s mindig szemükre vetik, miszerint lapjaik.

Szelleme antikatholikus —

Iránya egyház-ellenes —

Törekvése protestantizmusra hajló.

Valóban a közönyre hajló világiak felfogása megtévedt ily eljárásra. Épen ez az, mi a világiakat távol tartotta eddig, hogy ha beleszólnak, azonnal a canonokkal állnak elibe s öök világi felfogásaik szerint szólva a dolgokhoz, azokat verik fejkökhöz.

Es ez így történik szó szerint. Erdély püspöke kimondta, hogy a canonok szerint a világiaknak semmi jog.

De én s velem tán sok hitsorsosom a világiak közül nem tartozunk sem a nyúl-szívíű, sem a hígveleű azon emberek közé, kik hamar megijedünk a szótól s ha Canon emlegetnek, azonnal megfontolás nélkül elhalgatunk, mert nem értünk hozzá.

Elöttem a kérdések tisztán s egyszerűn így állnak.

Van-e reánk világiakra az egyháznak a fennforgó kérdésekben szüksége?

Erre én a választ nem a püspöki karnál, de saját lelkemben keresem, s úgy találok, hogy a magyar kath. egyház rendezésénél nem lehet a világiak avatkozási jogáról, csak azoknak kötele-

ségéről szó s ez szent és visszautasíthatatlan.

Mire vezetne a világiak beavatkozásának megvonása?

Meggyőződés szerint csak két eset lehet: vagy nem lesz autonomia, mely különben a többi vallásfelekezetek államirányábani viszonyát is fenyegetné s a vallásfelekezetek békés existenciáját dlná fel, vagy rólunk, nélkülünk állítatnék fel az autonomia tudva vagy akaratlanul ugy, hogy az egyház józan szervezetében rejő egyesítési erő minél gyöngébb legyen jövő hatásaiban, azon egyszerű okból, mert a kath. hierarchiatól közös a félelem, és ez — hiszik nem hiszik — nagyobb a liveknél, mint protestánsoknál.

Mit tartok tehát a Canonokrul?

Azt tartom, hogy nekem a Canonokkal semmi közöm, mert azokhoz nem is értek. De van közöm ahoz, a mit értek. Tisztelem én az „ecclesia docens“ hivatását saját terén, de tagadom, hogy azon kérdésekben, melyek az autonomia szönyegén forognak, ne volnék mint világi competens, mert itt nem egyébről van szó:

Minő jogok illetik a magyar polgári törvények alapján a vallásfelekezetet, mint olyat?

A képviselői elv, melyen a vallásfelekezet jogai gyakorolhatók, mikép rendezhető egyházunkban józanul és helyesen?

Ezen kérdésekre nem a Canonok, de a magyar törvény és a statutan adnak haszonvehető választ s ebben a világiak épen competensek.

De mondhatják elleneseink, megvannak a kath. egyház isteni szervezetében sajátosságok, melyek tekintetbe veendőek, hol van hát az egyház szervezetében a határvonal, mely az isteni s emberi alkotásokat különválasztja, azaz mihez lehet hozzászólnunk, mihez nem?

Erre a válasz a legegyszerűbb s megdönthetetlen:

A koronás király és annak kormánya épen ugy világi, mint mi. A mibe eddig öök beleszólhattak, abba mi is a kath. elv sérelme nélkül beleszólhatunk.

Mi nem a papsággal keresünk osztyályt a jogban, ez öket kirekesztőleg illeti, de kere-

sünk osztyályt a polgári hatalom eddigi joggyakorlatában.

Mi azt akarjuk, hogy a befolyás, melylyel eddig a kormány tényleg birt a nélkül, hogy a kath. elv megsértetett volna, az mint a társadalmi ügyekben, ugy az egyháziakban is velünk osztassék meg.

Mi azt akarjuk, hogy az államhatalom eddigi befolyásánál az egyházi dolgokban letéteményesei nem egyedül a főpapok, kik eddig is osztoztak, de mi is legyünk.

Mi csak az államhatalom eddigi jogosultságát kívánjuk azokra ruháztatni, kik eddig a jogterén kívül voltunk

Mi az abszolutizmust az egyházban ugy, mint a polgári társadalomban kívánjuk alkotmányossággal felelőssé tenni.

Mi tehát csak a világi befolyást akarjuk megeseálni, még pedig ugy, hogy az egyházat s főleg a püspöki kart emancipáljuk oly hatalom befolyása alól, melylyel eddig tényleg nem birt, és járma alatt volt.

Ez pedig tisztán politikai világi kérdés, nem canonjogi.

Igazunk van-e, itéljen róla Isten és világ!
Egy világi katolikus.

POLITIKA, KÖZGAZD., PÉNZÜGY.

Pest, mart. 2.

Mához egy hétre a törvényhozás ismét együtt leend, munkakörének oly cycusát megkezdendő, melyben az idő épen oly mértékben drága, mint a tárgyak halmaza ropant tömegében és kiszámíthatlan eredményeiben.

Erdély uniója, Horvátország kapcsolata mellett Fiume megnyugtatása is sürgető megoldás tárgyai.

Nines miniszterium, melynek organicus alakító törvényekre ne volna szüksége, hogy a közadminisztráció gépezete az új viszonyoknak megfelelő átformálást nyerjen, s némi öszhangzás jöjjön létre.

Fájdalom a törvényhozás összelépésének perezében az európai viszonyokban is bomladozik a kilátás hosszabb nyugalomra, sőt a fekete pontok naponta élesebben tűnnek elő és szinte aggasztó terjű alakot kezdenek öltetni.

TÁRCZA.

Dante ISTENI KOMÉDIÁJA. A POKOL. Negyedik Ének.

A költő egy mennydörög álomból fölriasztja, mely alatt Acheron tulpartjára — a pokol r szé- lére tetetett át egy felsőbb hatalom által. Itt leszáll vezetőjével az első körbe — Limbusba, hol a kereszteletlen ártatlanok és erényes pogányok lelkei vannak. Tovább egy fényderős kerített téren a hajdankor legkitűnőbb hősei és bölcsének árnyaival találkozik, velük társalog és megnevezi öket. Majd elválva tőlük — alább ereszkedik a sötét mélységben.

- 1. Egy nehéz égi dörög mély álmod megszakította, A mely nyomta fejem, hogy megszakítottam egészen,
- Mint azon alvó, kit föl erőszak rázva riasztta;
- 4. És kipihent szemem a körüllem lévőkre vettem, Átkutató mereven nézvéni ama helyre, a melynél állottam, hogy az ott rejőket jól kivehessem.
- 7. S tettelem im ott leltem magam a mély partsüllyedtetnél,
- Torkolatába, mely a jajos örvénynek lehanyatlott,
- Honnan a végzetlen kin mennydörög zaja fölkel.
- 10. Rémlétesen feketés, tátongó mély s ködös is volt
- Annyira, hogy bármint akarék látni be abba,

1-9. E dörög nem azon körből ered, melybe most leszáll a költő, hanem az egész tölcser-alaku pokolnak a leg-szélesebb szánán ugy riad ki, mint egy rendkívül nagy tuba stentoriába kiáltott hang, — levén az az öszes elkárhozottak jajkiáltásainak minden üregekből kisüvöltő, viszhangzó s itt öszpontosulva folesztató hangja.

Nem különözhettem meg alant valamelynemű dolgot.

13. „Mostan alászállunk a vakságülte világba, — Szóla a költő, kit sápadtság vont be merőben Én be előre megyek, te követesz, lépdelve nyomomba.“

16. Én, ki a sápadt szint látám rajt' szóltam eképen: „Mint lehetek követőd, ha e helyt te is annyira féled,

A kibe ily remegés közt szoktam vetni reményem?“

19. Ö nekem: „A nagy kin, mely e mélység völgyein éled Elzárt sergei közt, szánólag festekszik le Arezomon, és ebben föllelni te vélsz ijedelmet.

22. Menjünk, hosszú levén pályánk, strget sietésre. Ö így szálla be, s így vezetett engem be magával Első körbe, mely a mélységet bekerítette.

25. Nem vala az siralom, mi hatott a föltre azonnal, Hogyha figyelt, csakis a sohajok zokogási, nyugósi,

A melyek ott az örök levegőn reszkettek által.

28. Fájdalmas, de azért nem győtrőt nép kitörési Voltak ezek, kiknek ma'rad ott nagy száma le-tartva,

Gyermekek, asszonyok és sok szintén köztük a férfi.

31. „És te nem is kérde — szólt a jó mester azon ban — Kik legyenek, kiket itt szemekkel látsz, eme lelkek?“

Mégis adom, mielőtt messzebb jutnál, tudatodra: 34. Az nem elég, hogy jót tettek s nem szennyezi vétek,

13. Vak — a természeti világosság hiányában és az isteni örök igazság ismeretében.
19-21. Itt Virgil is szálnalmat érez, ki másutt a kárhozottakat arra érelemeknek nem tartja, de itt öket a rá a nemes pogányok és keresztel tlen kidevek remén-telen állapota.

Mint hogy még a kereszt vize rájuk nem vala hintve,

Mely kapukép szolgál ama hithez, a melybe ti éltek.

37. S mert léteztenek öök a kereszténységnek előtte, Isten imádásuk nem az illő mód megadással

Történt, — s engemet is lelsz e részeknek közepette.

40. Ennyi hiányból és nem más büneink műve által

Vesztünk el, — s az egész, mit türtünk, áll csakis abban,

Hogy nines semmi remény s éltünk mégis tele vágygyal.“

43. Összeszorult szívem, ezt hallván, fájdalmi ki-nokban,

Ismervén föl imit oly sok jeles érdemű népet, A mely tartva le így — pokol e tornácza kö-rén van.

16. „Mesterem és uram, oh szólj s engedj kérdeni téged,

— Mondék, teljesen itt bizonyossá lenni óhajtv Én ama hitről, mely szétoszt mindennemű tétet: 49. Nem szolgált soha még ön vagy más érdeme arra,

Hogy kijutott s boldog lehetett, ki előbb vala itten?“

Ö pedig ezt felelé fődözött értelmű szavamra: 52. „Kezdetben, mikor én új voltam ezen helyi-ségen,

Láttam egyet, ki lejött teljes hatalommal, erővel,

Megkoronázva, mikép diadalnak hőse, dicsően.

55. Ö oldotta az ös-atya árnyát zárjaiból fel, Ö Ábelt, a fiát, — Nőét s Mózes-t, a ki tör-vény-

Szerző volt, szintugy Ábrahám-t, az enged-elemmel

58. Tündöklő patriarkát, — és a trónusi székén Fénylő Dávidot; ugy Izráélt s ennek az atyját

Gyermekivel, s Ráebelt, kit az oly hűn szerze szerelmén;

61. S több másoknak is ö eszközlé boldogulását. Szint akarom, tudd, hogy megváltva előtte ezeknek

Emberi lélek még soha el nem hagyta e zárát.“

64. Nem szüntettük e szóváltás közt lépdeltünk, Sőt folyton haladánk mi egy erdőnek közepette,

Mondom, egy erdőnek, melyben hemzsegek a lelkek.

67. Messze azonban még e pályánk sem vezetett le Fölrül, a mikor im — tűz csillámlék meg előttem, Mely borját a sötét ködnek fölkörbe legyőzte.

70. S bárha valánk atról még kissé távoli térben, Annyira még sem, hogy nagy részbe különzeni én el

Nem tudnám a derék népséget azon helyiségén.

73. „Oh te, kit a tudomány s művészet szelleme tisztel,

Mondd, kik azok, kik a több mások közt oly kit-tünőek, Hogy mindannyiukat fölmulják érdemi diszszel?“ (Folyt. köv.)

59. Isráel: Jákob, mert — fortem se gessit eum Deo.
60. A kiért Jákob 14 évig szolgált.
63. A menny kapuját, mely addig zárva volt, a Megváltó tárta föl.
66. Nagy száma a pogányok lelkeinek, kik semmi hír-névvél nem dicsekedhettek — tehát itt is sötétben vannak.
69. Azon fény, mely a föld jeleseit itt szintén förrül ra-gyogja.

rok

akat

k.

valasztékos raktárát, hola legjutányosabban vásárolhatni.

Franziaországban a dynastia a válságok azon pontjához jutott ismét, hol csak nagy-szerű elhatározások adhatnak az aggasztó fejlődésnek ismét kedvezőbb irányt.

Es ezen fordulatnak eszközeit már eléggé ismerjük, s kiki tudja, mit jelentsen ez, ki-vált azon jelenség kíséretében, midőn Na-poleon császár a békés Anglia által un-szoltatik nagyobb erély kifejtésére a ke-leten.

S midőn a mai conjecturák közt e vég-zetes szót kelet kimondjuk, a sötét képek elutasíthatlan csoportja merül fel lelkiünk-ben, s elfogódik szívünk a kétes jövőndő borús kilátásaiban.

Elirtóznunk a gondolatlól: e válság meny-nyire készületlen rohanja meg hazánkat, oly válság pedig, melyben az ütközés köve mi, és főleg mi vagyunk.

Mig a kétélű pallos, — a magyarság — mely a szlávoktól áttörve ketté osztá, el-tompulva meg nem török, addig nincs a pán-szláv törekvéseknek diadalkilátása. És vég-kép ki ne tudná, hogy ha keleten vihar kitör, a tengely, mely körül a dolgok forognak, épen ez.

Mély jelentőségű intelem ez fajunk szá-mára.

Ha valaha, most jutunk a végzetes pont-hoz. Fajunk sok veszélyeket ért, sok válságokon szerencsésen áthatolt egy tulajdona által: hogy t. i. a haza nehéz napjaiban egye-sülni tudott, felretette benső vizsalyait, s a nemzeti veszély előtt elnémult a pártviszály.

Ha még van bennünk szikrája a régi hazaszeretethez, ideje, hogy megcsendesed-jünk a közveszély fenyegető közeledése előtt, és eszünkön járjunk.

Ezen érzelmek s aggodalmak közt, mint a jobb remény élető sugara hat reánk Klapka György férfias hazafi aggodal-maktól áthatott ismételt felszólalása a Szá-zadunkban, mely megdöbbentő és emelő egyszerre.

Mélyen aggasztó sejtelen szót Klapka szavaiból, kinek épen közelebből volt al-kalma magát a külföldön körülnézni, s az idők komolyságával egybevetni itthoni dol-gaink vizgatlatlan léhaságait.

Valóban mint ama játszó hullám, melyet felemlit, gyermekek elbizakodással rohanunk az erős sziklának, hogy nyomatlanul szét-törőssünk.

Mikor egy vulkáni kitörés bizonyossága áll előttünk, és csak nagy erőfeszítés képes az exploziót elodáznai, de egy perczünk sem biztos; mikor a béke, meghosszabbításának reményeit apró események azonnal szét-fosztják; mikor a lehető kitörés közvetlenül fajunk évezredes létét kockáztatják; s midőn nem arról leend szó: egy vagy másik elv, egy vagy másik párt fog-e a túsában felülkerekedni, hanem maradhat-e egy ma-gyar állam történelmi fejlettségében, vagy nem? Akkor mi mivel foglalkozunk itthon?

Elmondjuk Klapka szavaival, mert hübben esetelné e sötét képet s kárhuzatos játékot, mint ő, nem lehet:

„Nálunk Magyarországon van egy párt, mely a toll és nyelv vakmerőségét tekinti első hazafiúi kötelességnek, mely a hatalom dictaturáját az ellenzék és gyanúsítás dictaturájával készíti elő.“

„Már a dolgót annyira vitték, hogy a nép kebeléből kitépték a hitet legnagyobb polgári egyikének tehetsége és erényé-ben, — büszkének lehetnek diestelen munká-jukra.“

„Legujabb időben pelyhetlen álló gyer-kőcök, kik hazájuk javának s becsületének épületéhez egy mákszemnyivel sem járultak, éretlen megtámadásaik ezéltáblájává tették a harcban és szenvedésekben megöszült légtitűnőbb férfiakat.“

„Oly erősek vagyunk-e már, hogy ve-szedelem nélkül könyörtelenül irthatjuk egymást?“

Komoly szó ez, komoly események elő-estéjén.

Ein Wort zur rechten Zeit.
Bár értenők meg.

Levelezések.

Székes-Fehérvár febr. 27.

„A katolicizmusnak is vannak kérdései, me-lyeket csak úgy lehetend méltányosan felfogni és igazságosan eldönteni, ha előbb a megvitatás útján tisztába hozhatunk. E tiszteletre getjesztő, szabadság-szeretettel lehelő szép szavak kíséretében nyújtá-át az 1848 dik évben Pozsonyban egybegyűlt püs-pöki kar emlékiratát az olvasó közönségnek, s én, ki a szabad vitaközös korát, dacára az itt ott je-lentkező duzzogásoknak, eljöttnek hittem és hiszem a „Független Lapok“ 42-dik számában megjelent levelemben szintén e nyilatkozathoz esatlakoztam, midőn a többi közt azt irtam, hogy minden mellék-

tekintetek felretételével, minden habozás, minden ingadozás nélkül, de egyszerűsággal a tárgy természetével s komoly hivatásunk követelése nyugodt méltósággal kezdjük meg a vitát, s szóljunk a dologhoz egyház és haza legszentebb érdekeitől vezetett lelkiismeretünk szerint.

S ha most valaki azt kérdezné tőlem, vajjon nyilatkozatomat nem tartom-e elcsúsztatva, s általa a magyar kath. egyház kivivandó autonómia iránti érdekeltséget szerény körömben ébresztettem e, annak azt mondanám Byron-nal:

„I hear the sound of coming feet
But not a voice mine ear to greet.“

Es ez nagyon természetes. A magyar klerus sokkal vallásosabb, hogysen az egyház érdekeit egyesek szeszélyének kíváná áldozatul hozni, sokkal szabadságszeretőbb, hazafiasabb érzelmi, hogysen az alkotmányosságot az egyház külszer-vezetében meggyökereztetni ne kíváná, a „rölk, nélkülnk“ féle absolutistikus elv alkalmaztatását elfogadhatni. Hogy ez nálunk így van, hogy alig tudnák valakit az alklerusban kijelölni, ki a „Füg-getlen Lapokban“ védett autonómiát tisztá szívéből ne óhajtaná, sőt hogy a főklerusban is találatnak, kik törekvéseink felöl teljes méltánlyással nyilat-koznak abban, t. szerkesztő ur legyen teljesen megnyugodva.

A hangulat ilyserű voltát kívántam jelezni, midőn a fentebbi versek elséjét idéstem.

Hogy a határozottabb fellépések csak lassan-lassan fognak bekövetkezni, hogy ennek követ-keztében a nagy angol költő második versét is oda irtam, azt mindenki természetesen fogja találni, ki helyzetünkkel csak némileg is ismerős. Épen ezért az okokat, melyek ügyfeleinket felszólalása-ikban óvatossákká tesztek, most még én sem részle-tezem. „Lassan járj, tovább érsz“, „Col tempo e colla paglia si maturano le néspole.“

Eljön az idő, és ez erős hitem, midőn épen azok lesznek legmelegebb pártolónk, kik most legloyalisabb törekvéseinket gáncsolják; eljön az idő és pedig nem sokára, midőn ezek is belátand-ják, hogy csupán az 1848-dik évi püspöki munká-lat alapjaira felfektetett autonómia képes a kath. híveket egy áttörhetetlen phalanxá egyesíteni, a magyar kath. egyházat a minden pillanatban be-állható zivatark közt minden nagyobb bajtól megoltalmazni. Mert hogy valaki azt higye, misze-rint az egyház javadalmait a jövő kétes kimeneteli esélyei között a hívek lelkes közreműködése nélkül maga a főpapság is teljes épségükben fen fogja tarthatni, a kath. iskolákat az elállamosítástól meg fogja oltalmaztatni, s általában mindazon vi-harokkal, melyek egyházunkat rövid idő alatt érthetik, képes lesz szembeállítani — oda valami-vel több kell a legerősebb hitnél is. És mindezek mellett mostani kormányformánk mobilizált ter-mészetét tekintve, mily könnyen megtörténhetik, hogy ma egy ránk néve barátságos, holnap egy közömbös, holnapután egy ellenséges elemekből alakult kormányt fogunk a dolgok élén látni, sőt teste experientia, az is bekövetkezhetik, de a mitől az ég oltalmazzon meg! hogy a kormányhatalom nemcsak egyházunknak, hanem hazánknak is ellensége leend.

Vajjon ily körülmények közt aztán mi taná-cosabb a magyar főpapságra, mi tüdősebb a magyar kath. egyházra nézve: a kormánynyal szövetségben lenni, a kormánytól függni-e, vagy azon milliók támogatását biztosítani, kiknek val-lásosságában és hazafiságában kételkedni okosan nem lehet?

De erre bizonyosan azt mondják némelyek, hogy hisz ez már túlhaladott álláspon, hogy mind-nyájon autonómiát sürgetünk, mert mint az erdélyi híres definitió mondja, az autonómia az marad akkor is, ha octroyaltatik, ha az alapság és a hí-vek kizárásával minden hatalom a püspökök kezé-ben összpontosítottatik is.

Az autonómia iránti ezen felfogás elő-ször képtelen, másodsor következményeiben egyházunkra nézve nemcsak teljesen sikertelen, hanem annak legvitalisabb érdekeit veszélyeztető is. Mindkét állításom okadatolására szolgáljanak azok, miket előbbi levelemben az önkormányzatra vonatkozó nézeteimet illetőleg kifejtettem. Most csak azt teszem meg hozzá, hogy mindaddig, míg a főpapság az alapságot, az egész klerus a világi híveket magá-tól mindenben elkülönített elemnek tekintendi, magához s szorosabban nem lánczolja, az érdekegységben nem egyesíti, mindaddig, míg a tisztán világi természetű dolgokban is az a b-solut hatalom szavával, a tekintély hatalmával s nem az alkotmányos szervezkedés által nyert jogok ere-jével kíván kormányozni, — mindad-dig egyházunk külvizonyai nem fog-nak megerősödni, mindaddig készen legyünk arra, hogy nálunk sokkal gyengébb, de erősebben szervezett, érdekegységben egyesültsépen ezért szorosabban összetartók felekezete által bárhol és bármikor a küzd-ter-ről leszorítottatunk. Készen legyenek erre különösen azok, kik e miatt oly sokat panaszkod-

nak, s ha bajunkon segíteni nem akarnak, ezután legalább a saját maguk által okozott kellemetlen-ségek fölött ne jajveszkeljenek.

S midőn mi ekként a nem püspöki kar mun-kálata alapján czélbavett autonómia ellen oppo-sított képeze, aggodalmainknak kifejezést adni lelkiismeretes kötelességünknek tartjuk, arra kérjük az ellenkező vélemények képviselőit, hogy meg-győződésünket ép úgy tiszteljük, mint mi tiszteljük az övéket. Ne gyanúsítsanak, ne rágalmazzanak, mert a ki ily kétélű fegyvert elég nemtelen vagy gyenge kezeibe venni, biztos lehet, hogy vele a leg-mélyebb sebet önmagán fogja ejteni. Mi tehetnénk az abszolút iránt követő ellenfeleinknek szemre-hányásokat, szent vallásunk, szeretett hazánk ne-vében tehetnők e szemrehányásokat; de tudjuk, hogy az anyaszentegyház papjai vagyunk, kikhez nyugodt bizottsággal párosult szelidség illik, tudjuk, hogy e sokat szenvedett hazának vagyunk fiai, kiknek egyetértésre van szükségük.

A „Független Lapok“ vitaközösi folyama visszatért a nyugodt mederbe, honnét azt a kimé-letlen támadások rohamai egy részben már csak-nyugyan kiszorították volt, térjen vissza az ellen-kező vélemény áradata is; a „Független La-pok“ nem épen kényelmes helyzetekben a leg-nagyobb mérsékletet tanúsítják, tegyék ezt ellen-felei is. Ne vegyék fölünk rosz néven uraim! hogy mi is merünk érezni, tudunk gondolkodni s felemeljük szavunkat ott, hol a magyar kath. egyházunk legjobb meggyőződésünk szerinti szolgálatot vélnünk tenni, ne vegyék rosz néven, ha azon veszélyekre, melyeket az octroy-eljárás maga után von, előre figyelmeztetünk, a szakadásra, melyet az 1848. évi püspöki munkálattal ellenkező szellem Erdélyben előidézett, s melyet nekünk minden erőnköl kerülünk kell, ne vegye semmi hatalom, semmi méltóság fölünk rosz néven, ha e szakadásra még idején oda mutatunk. Az, ki ránk anathematá mond, az 1848-dik évi hazafiak püspöki karára mondja azt; ám rajta, mi nyugodt lélekkel nézünk a jövő elé!

K. M.

LAPSZEMLE.

Folytassuk még kissé hadjáratunkat a két ke-resztes író vádai ellenében s lássuk, mi joggal emel-het panaszt ellentük.

Mi lapunk vezetésében épen arra ügyeltünk, hogy mennyire lehetséges, személyt ne érintünk, s irmodorunkban a mai cultura színvonalán ma-radjunk, és pedig mi különösen, kik az e tekintet-beni kihágások ellen nem egyszer keltünk ki.

De más részről polemikában nem számíhattunk oly nőies sensibilitásra, hogy két kereszt jegy alatt író megtámadónk, a két kereszt esz irodalmi lo-vag vagy két kereszties vitész megje-lelést is sértésnek vegye; ha nem tetszik, elhagy-hatjuk ezt is. Örvendünk, hogy stylünk ellen mást felhozni nem bír. Ez még mindig saloni beszéd ama kath. lap csárdai stylusához képest.

Azonban azt már nem hallgathatjuk el a két kereszties urnak, hogy lapunkból szándékosan fo-nakul idéz.

Hivatkozva lapunk 42. számára, azt mondja, mi fergeteggel fenyegetünk. Mi megüt-közve ily idézetem, elővettük a kérdéses számot, s abban fergetegről csak eme passust találtuk: mi sajnáljuk a nem általunk keltett fergeteget.

Ez azután a fergeteggeli fenyegetőzés, ez hü-bőség az idézetben.

Azonban nem szándékunk meddő polemikával előfenni lapunkat, tudjuk mi s tudja velünk a kö-zönség, honnan jönnek mindezen támadások.

Mi igen derék lap voltunk, minek örült maga a két kereszties ur, mert jó remények fejében vár-tunk és vártunk, kimondva programunkat, nem részleteztünk, mert így kívántott tőlünk, s mi épen hogy közbeszólásunk által se zavarjuk a kez-deményezés dícsőségét, teljes reservában marad-tunk.

Közrebocsátott a püspöki munkálatt, s mi láttuk várakozásaink meghiúsultát. S előállott a válság.

Öszinte tiszteletében az egyház fejének, tele bizalommal kerestük azok vezérletét, kikre ez idő szerint az egyház kormányja biva van.

Kimondottuk elveinket, megjelöltük utunkat s ezt előre tudattuk is, a nélkül, hogy egyetlen el-lenvetés tétellett volna.

Es midőn mi utunk irányát kijelöltük jobbra, akkor jelent meg a püspöki munkálattban az irány egészen balra.

Nekünk nem volt más választásunk természet-e-sen, mint kimondott elveinket árulókká lenni, vagy szólva meggyőződésünk szerint, várni árva fejünkre a magasabb nehezletést.

Midőn tehát lapunkat egyik vagy másik méltósá-g visszaküldö, az sem meglepő, még csak vá-ratlan, annyival kevésbé volt bántó. Ezt egyse-rűn tudomásul vettük, de háromfoku eselekmény, mely egyenesen boszontásra volt számítva, any-nival kevésbé volt ignorálható, mert hiában, mi

ma már 1868-at írunk a mi naptárunkban, s kivá-lólag győnge oldalunk bizonyos oldalról jövő doly-nek nem hunyászokdni meg.

Es midőn mi ezt tettük, jól tudjuk, hogy amott a másik oldalunk ellenfeleinknek kedves dolgot tettünk, mert tehetségük szerint tökécsítették is s maig is belőle táplálkoznak. Még most is mennyire hangsúlyozza ismételtlen a két kereszties író ez ese-ményt. Am gyönyörködjék benne.

De a dogmaticus vitájával kissé felsült. Mig ezikkének nyitányát megírta, addig módunk volt a sajtóhibát helyrehozni, s elvettük a kemény leczkénak, a dogma sértésnek minden alapját.

Ez persze boszontó dolog. Midőn hittük, hogy valahára egy tételben megfogtuk a Független Lapok a t, s mikor neki gyürkőztünk egész ar-maturával, egyszerre csak azt látjuk, hogy — nincs ellenség, kit támadni lehet.

Jobban tené a két kereszties író, kit már ismerünk más nyomtatványainból s gyakorlott tollal bír, ha a szónyegen forgó kérdések felett tüzetenes szólna a részletekhez, ki a politikában elég mérsék-volt desperatus ügyet védeni, leginkább hivatott lehet az autonómia körüli szervezetek védelmé-ben is megkísérteni erejét s annak kereszties vitá-zévé válni.

HATÓSÁGI ÉLETÜNK.

Komárommegye februárhó 3-án tartott bizottmányi gyűléséből, a következő felir-atot intézte a honvédelmi miniszteriumhoz az új-on-czozás ügyében:

„Azon törvényeink alapuló aggodalmainkat, melyeknek a kir. miniszterium m. é. 18523 sz. a. intézményében kijelölt korosztályok új-on-czozási előkészületképen kívánt összeírása ellenében szünte m. é. 1010. sz. a. feltérjesztésünkben kifejezett adtuk; ugyanezen miniszterium m. é. 19,915. sz. a. újabb intézményében leginkább azzal kívánja el-osztatni, hogy ünneplésében elismeri, miszerint az új-on-czozás megajánlása az új-on-czozásnál követendő elvek és szabályok, valamint általában a honvédelmi rendszer megállapítása és az országgyűlés jogaihoz tartozik; emélfogva a felszólalás és az új-on-czozás is csak azon esetre állhat be, ha országgyűlési-leg hozandó külön törvény alapján 1868 ik évben az új-on-czozás szükségesége bekövetkezik. — Aggodalmainkat, melyeket a nemzet új-on-czozási sarkalatos jogának veszélyeztetése felett nyilvá-nítottunk, ezen újabb intézmény megnyitásától kívánó elismerése után sem találjuk elosztatva.

A honvédelmi miniszterium az általa kívánt előzetes összeírás tisztán belkormányzati ügynek tekinti, mely a törvényhozás hatáskörébe egy-általában nem vág. Országos törvényeink és a folyto-nos gyakorlat által is igazolt meggyőződésünk szerint nem szenved kétséget, hogy az új-on-czozás rendes összeírása s ekkép a korosztályok meghá-tározása is csak törvényhozási intézkedés folytán rendelkezhetik el. Nevezetes része ez az új-on-czozás módzatának, mely hazai törvényeink s jésesen az 1802. I-só és 1867. XII. t. ez. által is egyenesen az országgyűlés jogkörébe sorozottatik. Ennek előzet-es országgyűlési felhatalmazás nélküli megren-delése a miniszteriumnak nem áll hatalmában. Kénytelenek vagyunk tehát ezen törvényes alap-on, s a mennyire az új-on-czozás összeírásának meg-rendelése az országgyűlés hatáskörétől metalan elvonatni szándékolatunk, óvásunkat kijelenteni s tiltakozni minden e részben vonható törvénytelen következtetések ellen.

Azonban ezen hazafias kötelességünk törvé-nyeink által parancsolt teljesítése mellett sem kívánjuk a m. kir. honvédelmi miniszteriumot az új-on-czozásra vagy egy új honvédelmi rendszerre vonatkozó javaslatához általa szükségesnek tartott tájékozó adatok beszerzésében akadályozni, és ha-bár nézetünk szerint a kormány kezénél levő ed-digi új-on-czozási adatok e részben is elegendő fel-világosítással szolgálhatnának, a mennyiben ezek a t. miniszterium előtt mégis elégtelennek látza-nának, nem vagyunk idegenek a törvényes kor-látai között újabb adatok szolgáltatására, emél-fogva készek vagyunk az 1847. 1846. 1845 évek-ből életben lévő ifjakról pontos számszerinti táblás jegyzéket készíttetni, s azt mint, statistikai ada-tot a m. kir. honvédelmi miniszteriumhoz, javaslá-tánál leendő használat végett, annak idejében fel-küldeni. Emélfogva megbízottk jársbeli fozolga-bíráinkat ezen határozat foganatosításával, melyet a lehetséghez képest jövő gyűlésünkben nem ké-sendünk fölterjeszteni.

Azonban újra megújattá a feltétlen bizalm-t a m. k. honvédelmi miniszteriumnak 20,408. sz. intézménye, — melyben egyenesen az országgy-űlés jogkörébe vágó hadkötelezettség péaz által törté-nhető megváltásának módzata s összege meghá-tározottatik. A megye közönsége ezen rendelet ellen a jegyzőség által következőleg fogalmazott s hite-lesített feliratot intéz: Alig fejeztük ki újlag ag-godalmainkat a címzett minisz. m. é. 18520 és 19,915 sz. alatti az 1847, 1846 és 1845 ki korosztályok összeírására, illetőleg kijavítására vonat-kozó intézményei felett: a fentisztelt minisz. f. évi 20,408. sz. alatti legújabb intézménye által, ezen hazafias óvásunk teljes jogosultságát, máris ómagya igazolta; midőn abban, az egyenesen a törvény-hozás jogkörébe vágó hadkötelezettség péaz általi megváltásának nemcsak módzatát, de még ösz-szegét is, közigazgatási uton határozta meg.“

„Az alkotmányosság fogalma kizárja a kö-telvénynek még lehetőségét is a részben, hogy a had-kötelezettség módzatának s ekkép megváltásának meghatározása a törvényhozásnak annyira lénye-ges alkotórészt képezi, miszerint bátran merjük állítani, hogy oly államban nincs és nem is lehe-valódi hadkiegészítési és honvédelmi törvényhozá-

melyben a nyzati uton magyossá-ggyőződésű sereg feláll-nyeink, me-önérzetel u-váltást, az j-jóvedelem f- Nagym-szuk czáfol-rint eddig a tisztelt u-érvényesség-tására iram-kötelességűt nyes rende-hetünk meg-melynél fog-örül lévén-teljesítését e-kintetünk. I-tisztelttelje-ledelet csupa-tának tekint-és addig, mi-kedik, kötel-

INT.

— A b-pítői Schaeff-ügyminiszter-lyamodtak. székelyének — A b-vára a 2-ik s-50 krt jegyz-takét nyilvá- — A p-ten, hanem o-s ezt az ügy-deunli. Legk-is részesítő c-

— A k-Zichy Henrik-zépkeresztjét-Lajos ugyane-Géza a „Pro-szent sirról e-hessék.

— I. L.a-reggel 8 óra-„Wanderer.“

— A sz-ból a brassói-városi reform-segélyt szava-

— Az- már eddig 20-közlelebbi ma-tánczigalman-

— A m-s- s-ági felszó-teriumtól, hog-nem születeti-valamint azok-gyar nyelvet l-tatnak az che-érett szükséges-lépésüként teki-

— A sz-választmány a- a magyar or-miati intézde-

— Az ó-t-ák egy nag-előtt a közöl-szónoka dr. F-kérelmüket, m-keztletben az-selve, miután-hozandó hatá-izr. kultuskér-lást kérnek. A-nekik s mino-tositá.

— Nem-tének a mi o-kebelében. Eg-okozott eset f-jegyzőjét, Mik-rten megtagad-kiadását, mié-közöltetni, fel-mennyi honvé-

— Egy-ő-lósítatik a vid-Közlekedési m-ben segítve les-ily vállalat lép-

— A fe-Petőfi Sándor-örökíteni s ez-melyek jársol-

— Puls-nye még folyva-jában. A jövő-gyázatokat fog-közönséget elő-

— M rs.-ből, ki mr. L-kalátok álland-napol-ban meg-utatisásokat el-vizeztésre vo-lalkozik, sőt m-

...árunkban, s kivá-
...dajuk, hogy amott
...kedves dolgot
...tökésítették is s
...most is mennyire
...eresztés iró ez ese-
...fellel.

...megírta, addig
...chozni, s elvettük
...sértésnek minden
...don hittük, hogy
...a független
...óztunk egész ar-
...nk, hogy — nincs
...és iró, kit már is-
...gyakorlott tollal
...felett titzesen
...ában elég merész
...ginkább hivatott
...zetek védelmé-
...k keresztés vité-

INTÉZET S EGYLETEK.

— A budapesti munkásegylet ala-
pítói Schaefer, Robonyi, Mudrányi és Törs, a bel-
ügyminiszteriumhoz az egylet engedélyezéséért fo-
lyamodtak. A folyamodványból azonban az egylet
székfélének megnevezése kimaradt.

— A budai levesosztó intézet ja-
rára a 2-ik számu aláírasi iven 42 aláíró 129 ffr
50 kr jegyzet alá, miért az érdeklettek közöne-
ket nyilvánítták.

— A pesti tornaegylet nemcsak Pes-
ten, hanem országsszerre szép pártfogásban részesül,
s ezt az ügy fontossága miatt valóban megis ér-
demli. Legközelebb több megye anyagi segélyben
is részesítse az egyletet.

UJDONSÁGOK.

— A király megengedte, hogy gr.
Zichy Henrik a francia császári becsületrend kö-
zépkeresztjét; gr. Széchenyi Ödön és Posner Károly
Lajos ugyanezen rend lovagkeresztjét, végre John
Géza a „Pro Petri sede“ című pápai érmet és a
seant síról címzett rendet elfogadhassák és visel-
hessék.

— I. Lajos bajor király március 1-én
reggel 8 óra 35 perczkor meghalt; így írja ezt a
„Wanderer.“

— A szász universitás a nemzeti alap-
ból a brassói román gymnasiumnak — s a szász-
városi reform. tanodának külön-külön 3000 frtnyi
segélyt szavazott meg.

— Az aradi vértanuk emlékszozára
már eddig 20,732 ffr s 3 db arany gyűlt össze. A
kőzelebbi napokban különösen a jöteknony célú
tanúvizsgálóknak által növekedett ennire az összeg.

— A magyar ezredek parancsnok-
ságai felszólítást kaptak a közös hadügyminisz-
teriumtól, hogy azon ezredek tisztjeit névsorát, kik
nem születtek magyarok, 4 hét alatt terjeszték fel,
valamint azokat is, kik nem magyarok, de a ma-
gyar nyelvet bírják. Ha mint hisszük — valósít-
tának az ehhez kötött kombinációt, ezt egyik rég
erzett szükségnek helyes reformjára intézett első
lépésnek tekinthetjük.

— A szász egyetemen a három tagu
választmány által előterjesztett s ő Felségéhez és
a magyar országgyűléshez a comes elbocsátása
miatt intéződő feliratok elfogadtattak.

— Az ósdi — orthodox — izraeli
tűk egy nagyszámu küldöttségét fogadta tegnap
előtt a közoktatásügyi miniszter. A küldöttség
szónoka dr. Kratovszky Mór N.-Váradról előadta
kérelmüket, mely szerint a most egybevitett érte-
kezetben az ó-hittiek igen kevéssé levén képví-
selve, mintán az ő óhajaik tekintetbe vétele nélkül
hozzandó határozatok nem volnának képesek az
izr. kultuskérdéseket megoldani, ez iránt orvos
lást kérnek. A miniszter megnyugtatólag válaszolt
nékik s minden érdeket kellő méltánlására biz-
tosította.

— Nem igen épületes dolgok tör-
ténnek a mi orsz. honvédegyleti választmányunk
kebelében. Egy illető körökben nagy ingerültiséget
okozott eset folytán az egylet felfüggeszté eddigi
gyűzőjöt, Miklár Zsigmondot; ez azonban egyszer
reben megtáradta az egyleti pecsét és okmányok
kiadását, miért is most hatósági uton fogják ezt
közölni, felfüggesztését pedig az ország vala-
mennyi honvédegyletének tudtal adják.

— Egy életre való eszme terjed és va-
lósítatik a vidéken: a lóvonatu vasutak építése.
Közlekedési nyomorúságainkon annál gyökeresebb
ben segítse, ha a fővonalak mellett minél több
ily vállalat lép életbe.

— A felső fehérmezei birtokosság
Petőfi Sándor elhunytát síremlékek óhajta meg-
bítkénti s e célból kebelében gyűjtéséket rendez,
melyek járásoként szép eredményt mutatnak.

— Pulszky Ferencz régiség gyűjtemé-
nye meg folytatást szemlélhető az akademia palotá-
jában. A jövő csütörtökön Henszlmann Imre ma-
gyarazatot fog tartani délután 3-5 óráig; mire a
közönséget előre is figyelmeztetjük.

— Mrs. Busse angolnőrnök Birmingham-
ból, ki mr. Lindley ur által a vízvezetési mun-
kálatok állandó vezetése végett Pestre hivatott, e
napokban meg fog itt jelenni, hogy a szükséges
utasításokat elfogadja. Időközben Lindley ur a
vízvezetésre vonatkozó tervek kidolgozásával fog-
lalkozik, sőt ma már pályázatot is hirdet csöviz-

gáló és gögépekre, hogy mihelyt helyettese meg-
érkezik, az építés azonnal megkezdethessék.

— A francziák császárra, a néhai
Miksa császár szolgálátában volt osztrák önkéntes
járatban résztvette, e hadjárat emlékére emlék-
érmeket vetetett s azokat szétosztás végett a cs.
közűshadügyminiszteriumuk megküldte, —
mely a szétosztásra nézve már lépéseket tett.

— A szent István-Társulat f. hó 5-kén,
vagyis csütörtökön választmányi gyűlést fog
tartani.

— A czeplédi izraeliták f. hó 4-én
ültek meg az egyenjogósítás örömmünepét, mely al-
kalomra híszónoknak a szegedi rabbit, Löw Lipót
ot hívták meg, kit a vasutnál küldöttség foga-
dand. Este bal lesz, melynek jövedelme Czepléd
szegényei közt vallaskülönbség nélkül fog kiosz-
tatni.

KÜLFÖLD.

— **Franciaország.** A sajtótörvény módosítvá-
nyai fölötti szavazásoknál a többségnek egy része
egy látszik köteleességének tartja, szavazata által
Granier de Cassagnacnak való minden közösség
ellen protestálni. Granier, mint tudva van, közsze-
resen szokta vágni az ellenék köveit, egyszer
a kamarában, aztán meg a Pays czimű újság-
ban, melynek ő főszeszűje. A mit a kamarában
nem akar elmondani, azt hia mondják el a Pays-
ban, természetesen nem a legfinomabb modorban.
Olivier Emil a kamara febr. 22-én tartott ülésén
collegának nagy épülésére egy ily cikket,
mely azon alkalommal, midőn egy módosítvány a
sajtópörökre nyilvánosságot követelt, az ellenék
oly képviselői ellen iratott, kik egyszersmind ügy-
védek.

Ezzel aztán tisztára is akarta mosni magát
meg fiát, ki a cikket aláírta. A cikkek, ugymond,
Favre, Picard stb. nem mint képviselő, hanem
mint ügyvédek ellen van intézve. Midőn ez nem
akart vonzani, természetesen a megsértettet ját-
szolta. Már az ülésben fenyegetődött kihívással
és közvetlenül az ülés után tényleg küldte Picard
és Oliviernek látogatójegyet. Picard, mint mond-
ják, kielégítő választ adott, de Olivier vonakodott
azt tenni s úgy látszik elég bátor semmi kihívást
el nem fogadni. Mások szerint Olivier kijelentette
volna, hogy a kihívást elfogadja, ha Granier ki-
tudja mutatni, hogy a Louis Philippól nem kapott
subventiót. De az bebizonyított tény. Most azt mond-
ják, hogy Olivier hasonló bántalmazástól fél, mint
a milyet a Courrier français szerkesztője
nek kellett néhány évvel ezelőt a fiatal Cassagna-
coktól bírni. Hogy magát ettől megóvja, a képví-
selő fegyvert töltött revolvert hord magánál.

A febr. 24-én a törvényhozó testületben tör-
tént dolgokról utólagosan szólnak a regisztráljuk
azokat, a mennyire még eddig ismeretesek. A mon-
dott napon reggel a törvényhozó testület többségé-
nek egyik tagja, Didier Henrik kalandoros keleti
jelmezebe öltözve az állami miniszterhez ment, hogy
fölvolvasson előtte egy beszédet, melyben a balold-
alról egyszer derekasan „meg akarta cibálni.“ Rou-
her a beszédet, mely holni nyomorult és minden
összefüggés nélküli fereczű volt, egészen végig
hallgatta, mi tán látta, hogy a fölvolasó egészen
magánkivül van. Nem akarván még jobban felin-
gerelni, Rouher megdicsérte a beszédet, de azután
rögtön maga elisietett a Palais Bourbonba, hogy a
baloldalt, ugymint Favret, Picardot, Simont, Pel-
letant stb. értesítse ezen ügyről, fölkerívén őket,
hogy a szónokot ne szakítsák félbe és ne feleljenek
neki, miután kétséget sem szenved, hogy őrtül em-
berrel volna dolgom. Nemsokára Didier föllépett a
szószékre, keresztet vetett magára s aztán a legdüb-
lösebb módon átengedte magát féktelen kitérőre-
nek, úgy, hogy a kamarának elég baja volt a szó-
nok hangját mindennem zajjal tollárnázni.

Az exaltató tüzeben Didier a szószék több
deszkáit szétzúzta s végre kimerültségében csak
nem eszméletlenül özserogványon kivitetett a terem-
ből. Hallgatag megegyezés folytán a Moniteur
nek ezen epizodot el kellett volna hallgatnia. Azon-
ban 12 órakor éjjel Didier két töltött revolvert
tartva kezében, véletlenül belépett a Moniteur
szerkesztőjének irodájába, s beszédjét akarta elő-
adni a szerkesztőnek. Természetesen nem volt ke-
felevonat, miután a beszédet nem akarták kiadni.
Didier azonban oly diühös volt, hogy nem lehetett
máskép megnyugtanni, csak úgy, hogy a gyorsírá-
szi tudósítás egyik szerkesztője emlékeztetésből
gyorsan a papírra dobott néhány frázist, melyeket
éppoly gyorsan kiszedtek s kefelevonatát Didiernek
átadták. Még azon éjjel tudtára adták azonban a
baloldaliaknak, hogy Didier revolverrel kénszeri-
tette őket a tudósítás megoldására s kérték őket,
hogy a tárgyról ne írjanak semmit.

Mintán a Didier féle epizodnak vége volt, az
ülés befejezte előtt Havin kért szót, hogy a kamara
elő terjeszse a Kervéguen-féle rágalmi esetben
alakított becsület bíróság íteletét. De alig kezdett
beszélni, midőn a többség padjai oly gyorsan kezd-
tek ürrülni, hogy az alelnök, ki a beteg elnököt hely-
ettesítette, föltette kalapját s az ülést feloszlatta.
Erre iszonyatos zaj keletkezett, a baloldal, mely
helyein maradt, kezdett mennydörögni a többség
ellen, miben a tölt karzatok segítettek. Tíz percz
alatt a zaj oly nagy lett, hogy már attól kellett
tartani, miképp a baloldal és a többség közt tette-
legességök fognak fejlődni.

Az alelnök távozni készülvén, hiába keresték
Dumitalt a harmadik alelnököt. Erre Pelletán azt
indítványozta, hogy a jelenlévők közül választás-
nak elnököt, mire a karzatok azt kiáltották, hogy
„Éljen a közfarsaság!“ Erre az alelnök, Jerome
David, ki ezen szavakra elhalványult, leparan-
csolta a közönséget a karzatról s kioltatta a lám-
pát, úgy hogy a baloldal képviselői egyszerre söté-
tben ültek. Már előbb megparancsolta az elnök,
hogy a törvényhozó palota katonái őrizték feje-
verbe álljon, miután nem csak a belső hallgatók,
hanem a nagyszámu néptömeg is, mely a törvény-
hozó testület palotája előtt álldogált és megtudta,
hogy képviselői mily megbántásokban részesültek,

fenyegető állást foglalt. De azért tettelegesség nem
fordult elő. Miután az alelnök a lámpákat kioltatta,
az ellenék képviselői és a haligatóság elhagyták a
termet.

Az ellenzéki képviselők az utczákon hangos
kiáltásokkal fogadtattak, ellenben midőn Pinard
sápadt arccal kocsijába szállt, hogy a tüllerákba
indultjon, a tömeg azt kiáltotta: „Le a clericalisok-
kal!“ Ezen kamarai jelenetnek híre csakhamar
elterjedt egész Párisban, és az izgalom, mely an-
nélkül is nagy, ez által még fokozódott. A jobb
párti lapok ez eseményről melyen hallgattak, az
ellenzéki lapok ellenben mind febr. 24-éről ezik-
keznek.

A nép tüntetései az nap Párisban roppant
mértéket vettek s többször megújultak. A törvény-
hozó test épületétől a tömeg egy része a Szajna
másik oldalán levő Cercle Imperialhoz és tenge-
résztügyi miniszteriumhoz ment, hol ezer torok ki-
áltotta: „Le a többséggel! Eljen a baloldal!“ El-
fogadások ott nem történtek, miután ugyanakkor
az egész rendőrség a kövér farsangi ökrök kör-
menetéhez volt rendelve. A tüleriak palotájá-
ban azonnal minisztertanács tartott a rendőrfő-
nök jelenlétében. Eleinte szó volt arról is, hogy az
ökrök körmenetét betiltsák.

De attól kellvén tartani, hogy ezáltal az izgal-
lom még nagyobb lesz, elhatározták, hogy csak az
óvatossági rendszabályokat fogják megsokszorozni.
Elnélfogva az egész őrség igénybe vettett és Pá-
ris környékéről is berendelték a rendőrséget. Az
izgalom egész nap növekedőben volt. Reggeli 9 és
10 óra közt a Champs Elysées sétányon egy há-
rom kocsi álló menet jött lefelé, zenekísérettel.
Az első kocsi felfegyverzett férfiak, nők és gyer-
mekek által, a kocsira ez volt írva: „katonai tör-
vény.“

A másik kocsi egy roppant nagyságu újságot
vitt ily czimzettel: „A császárság“, de nem volt rá
nyomatva semmi. Fölötte nagy zászló lengett ily
fóliával: „Sajtótörvény.“ A harmadik kocsi egé-
szén tires volt, — csak ez volt rá írva „gyűlésjog.“

A három kocsi 30 ember kísérete gyászba öl-
tözve, löhőton, az egyiknek kezében nagy lobogó
ily felirattal: „Szabad Franciaország!“ Az egész
menet azonban csak a Champs Elysées közepéig
jutott el. Ott egy rendőrbiztos számos rendőr élén
utját állotta, leszakította a jelvényeket s az egész
menetet hivatalhelyére kísérte be. — Más tüntetés
történt, midőn a kövér ökrök a tüleriak palotája
elő érkeztek tisztelgés végett. Már akkor egy óra
volt a császár, a császárné, a es. herceg s az
egész udvar a nagy balkonon voltak. Duval mé-
száros fölment és üdvözölte a császárt, mikor pedig
előjött, a zenebandák a „Partant pour la Syrie“
dalt játszották és a császárt éltették. E perczben
egyszerre csak ezer meg ezer torokból fölhangzott
a név! „Thiers! Thiers!“ Ugylátszik ez jelszó volt,
mert ugyanez hangzott akkor is, midőn az ökrök
Napoleon hg üdvözletére a Palais Royalhoz vonat-
tak. A rendőrség, mely roppant számmal volt je-
len, nem mert mocezzani.

A „Thiers“ kiáltás híhetőleg azt jelenté, hogy
a juliusi királyság is jobb volt még a mostani kor-
mánytól. Páris most roppant élénk látványt nyújt.
Minden ember az utczán van s különbözően hemzse-
nek a munkás osztálybeli blouse emberek. Ezek a
pont-neuf nevű hidon a rendőrséggel szépen össze
is kocznak, minek több befogatás lett a vége. Ott
ugyanis tüntetés történt IV. Henrik lovagszobra
előtt, mely ott van föllálítva. A kövér ökrök előtt
ugyanis 300 blou-ember ment, kik a lovagszobor-
hoz érve, hirtelen megálltak, levetették sapkáikat és
orvatiot rínáltak, a híres „parisienne“ és „marsel-
laise“ nevű forradalmi dalokat énekelvén. Azután
tovább vonultak. Az ökrök után ismét egy csapat
blouse-ember következett, kik ugyanazon szándék
ból állapodtak ott meg, de már ezt a rendőrség
mégis megsokalták s mindentűnben rájuk rohantak.
Heves küzdelem kezdődött, de végre is a rendőr-
ség győzött.

— **Olaszország.** Egy római levelet kellvén itt
közölnünk, az Idők Tanujá val akarunk né-
hány szót váltani. Ezen rovat vezetője tán ép oly
jól tudja, mint az Idők Tanuja „nagy emberei“,
vagyis inkább „nagy diplomatái“, hogy Rómában
alla mitikár nem más, mint Antonelli
bibornok. De hogy mgr. Berardi kicsoda, már
azt ugylátszik az Idők Tanuja nem tudja, mert kü-
lönben megmondta volna nekünk. Nohát mi meg-
mondjuk neki, mgr. Berardi eddig alalla mitikár
ár volt, és hogy római híreink közt mind ál-
la mitikár szerepelt, annak egyedül oka a
corrector; mert ha nem tudtuk volna is, hogy ki-
csoda, megmondta volna az nekünk a Volks-
freund, melyből ama közleményünket átvettük.
Valóban nevétségesnek találjuk, hogy a szegény
T e s t i s t e m p o r u m nem bírván másba kapaszkodni,
sajtóhibákon akad fenn.

Ezen eltérésért t. olvasóink türelmétől bocsá-
natot kérve, tárgyunkhoz látunk.

Egy, Rómában febr. 26-án kelt levél csillogó
szinkekkel festi a lefolyt római carnevált. „A Moc-
coli fényterengébe mertülve, egy derült zavaratlan
vígság emlékéit hagyja maga után és az utolsó évek
legszébb carnevaljainak egyike volt.“ Kiflinő fé-
nyes volt az utolsó három álarcosbált, melyek a
színházban tartottak. A Corsón is, mely millió lán-
gtól csillogott, roppant ember-tömeg sétálgatott föl
s alá.

A német meg francia lapok (no még talán
magyar is) minisztor Ferrarival is farsangi tréfát
üttek. Azt mondták ugyanis, hogy midőn őt a szent-
atya bibornokká akarta tenni, több ízben vonako-
dott ezen méltóságot elfogadni. Okául ezen vona-
kodásnak mindig azt adta, hogy erre ő nem méltó.
Azonban egyszer sárakba szorítottávan, kivallotta,
hogy már régóta nős. Egy-két hétel ezelőt min-
den német lapban lehetett ezt olvasni, mely lapok
azonban utána tették, hogy Ferrari csak diaconus
s így megházasodhatik. Mi akkor e dolgot nem kö-
zöltük, mert gondolták, hogy csak egy a levegőből
van kapva, megezzófolni meg nem tudtuk.

Az idézett római levél szerint az egész dolo-
ban csak az igaz, hogy mgr. Ferrari, ki igen egy-
szerű életmódot követő férfiú és esküdt ellensége
minden társadalmi formalitásnak, többször kért
engedélyt a szentatyától, miképp Ceccanoba, szül-
földjére, visszavonulhasson. Egyszerű életszokásait

a külső kötelezettségekkel, melyeket a cardina-
tus magas méltósága követel, összhangzásba hozni,
ez az, mi mgr. Ferrarinak lehetetlen és azért nem
fogadta el a bibornokkálapot.

A consistorium, melyben a bibornokok fognak
kinevezetni, véglegesen márcz. 13-ikára van ha-
tározva, a második, melyben a kalapok fognak ki-
osztatni, ugyanazon hó 16-án lesz. A jelenlegi brit-
ségi nuncius Lissabonba küldetik és a bibornokká
kinevezett mgr. Barili helyét Madridban mgr.
Franchi foglalja el.

Baldini Konstantin báró, kereskedelmi és föld-
művelési miniszter egészségét tekintetéből elbo-
csátatását kérte. Már két év óta szenvedő és minden
reményt veszítette el, hogy folytatott hivatalosko-
dás mellett gyökeresen meggyógyuljon. Kévetők
laicus lesz. A személyiség még nem tudatik, mint-
hogy a szentatya a választást minden befolyástól
függetlenül magának tartja fenn és még eddig
nem határozott.

A római San Luigi dei Francesi nevezett
francia templomban a vasárnapi böjti prédiká-
ciókat az idén pater Hyacinte, híres carmelita
szerzetes tartja.

— **Angolország.** Az alsóház febr. 25-én tartott
ülésében Stanley lord bejelenté, hogy Derby
lord betegsége miatt lemondott mi-
niszterelnökségéről. A királyné elfogadta a lemon-
dást és Disraeli-re bízta az új cabinet
képzését. Gladstone kifejezte sajnálatát, hogy
Derby lord ily szomorú okból volt képtelen vé-
lemondani. A felsőházban Malmesburg lord ugyanazt
jelentette. Mindkét ház üléseit elnapolta. A kabi-
netben csak a következő változások fognak meg-
történni. Disraeli a pénzügyi tárczát Northco-
tenak adja át s India számára államtitkárrá
valószínűleg Cranborne lord fog kinevezetni. Egy
londoni sürgöny szerint az angol cabinetképzés be-
van fejezve. Cairnes kancellár, Hunt kine-
s. tári kancellár lett, Walpole meg egészen kilép.
Más személyváltozás nem lesz.

Angliában most egy oly eset fordult elő, minő
már egy század óta nem történt, t. i. politikai
sajtópör, mely a vádlottak elítélésével vég-
ződött. Pígot, az Irishman szerkesztője, és
Sullivan, a Weekly News kiadója ugyanis
elíteltettek, az első 12, a második 6 hónapra fog-
ságra. A korona ügyésze igen erős kifejezéseket
használt, hogy az illető cikkek vétkez természetét
bebizonyítsa. Sőt azt is mondta, hogy ama cikkek
egyhésesen arra cölöztek, miszerint a kormány
ellen gyűlölséget és megvetést idéznek elő. Az
angol sajtó, mely saját országában ily szavakhoz
nincs szokva, rögtön fölfogta az ily vádak veszé-
lyes voltát, és tünepélyesen tiltakozik, nehogy
ezt valamikor példa gyanánt lehessen fölhozni.
„Bajjólatsu szavak!“ így kiáltanak fel. „Ha em-
lékszünk arra mily alacsony czélokra szoktak
ezek más országokban használatni, szabad lesz-
tán azon reményünket kifejeznünk, miszerint azo-
kat angol törvénszék előtt soha többé nem fogjuk
hallani.“

— **Egyesült államok.** A waschingtoni képví-
selőház az újjászervező bizottság azon indítványát,
hogy Johnson elnök vád alá helyeztessék, elfo-
gadta. Az egész conflictus, mint már előbb is rö-
viden közöltük, a következő: Johnson Stanton
hadügyminisztert letette és Thomas tabornokot
nevezte ki utódjává. Stanton nem akarja átadni
az ügyeket, mire a senatus elhatározta, hogy
Stanton letételt törvénytelennek nyilvánítja. A
képviselőházban hasonidejűleg elhatározták, hogy
Johnson vád alá helyezzék. Az Egyesült-államok
alkotmányára szerint ily esetben a senatus a főbíró
elauktele alatt törvénszékke alakítja magát. Az
elíteltésre két harmad szavazattöbbség kíván-
tatik, mire e törvénszék csak ugyi lehet, hogy
vadlott eddigi hivatalát elveszi, csak ezután in-
díttathatván ellene a további kereset a közönséges
törvénszék előtt. Komoly conflictus az elnök és a
congressus között, mint európai fogalmak szerint
ilyen conflictus létre jehetne, nem várható. Grant
tabornok, a hadsereg főparancsnoka a congressus
részére állt.

Febr. 25-én a képviselőház kéttagu bizott-
mányt küldött ki, melynek feladata a Johnson
elnök ellen irányzott formális vád a
senatus előtt kimondani. A vádpontok fogalma-
zása végett héttagu bizottság lön kinevezve. John-
son a senatussal közölte Edwin Tamás kinevezté-
sét hadügyi titkárrá. Az illető küldöttség azt
ájtja, hogy Stanton letétele nem volt törvénytelen
s azt kívánja, hogy a t e n u e office act című
törvény bizonyosság gyanánt terjesztessék a fötör-
vénszék elé.

Már egyszer említettük, hogy Bancroft
amerikai követ a berlini udvarral alkudozásokba
boesátkozott az Amerikában meghonosult némek
jogai iránt. Most az északnemzet szövetség és A-
merika közt szerződés kötettet, mely föbb pontjaiban
a következő tételeket tartalmazza: Az éjszaknémet
szövetség minden oly polgára, ki Amerikába megy
és ott szakadatlanul öt évig lakván, az ottani tör-
vény szerint amerikai polgár gyanánt tekintetik,
ha ez öt év leforgása után a szövetség területére
lép és viszont. Ha büntényt követett volna el a ki-
vándorló Amerikába történ elutazása előtt, az éj-
szaknémet szövetség hatósága az öt év eltelte után
is csak az esetben büntetheti az illetőt, ha ismét az
éjszaknémet szövetség s területére lép. Az öt év tar-
tama alatt azonban nem követheti Amerikától ki-
adatását. Ha az éjszaknémet szövetség területéről
szüllett amerikai polgár oly szándékkal tér vissza
hazájába, hogy azt több el nem hagyja, két évi
szakadatlan ott tartózkodása után minden előbbi
jogaiba visszalép.

— **Osorsország.** Migrin orosz ezredes febr.
23-án Lembergbe érkezett, két napig ott tartó-
zkodott és a rutbén panszláv párt fejeivel értekezett.
Azt hiszik, hogy Migrin utazása összefüggésben áll
a toborzásokkal, melyek egy orosz szláv legio szer-
vezése ügyében tervezetnek. Ezen legiónak fel-
adata lenne, a bolgár fölkelőkkel együtt a törökök
ellen működni.

A lembergi egyetemen ruthén tanuló közt is el
vannak terjedve oly röpíratok, melyek egy orosz
szláv önkényes had szervezésére vonatkoznak, és
a deakokat fölhívják a legióba való belépésre. Azt
is mondják, hogy Oroszország Galiciába — ter-

mészeten a neki hódoló ruthén elem közt — titkon katonai orvosokat szerződött, kiknek aránylag igen nagy fizetést ígér. Ezen kísérletek talán nem hiúsulnak meg, miután a galicziai orvosoknak helyzete pénz dolgában nem a legkedvezőbb. A katonai készületeket illetőleg Podoliában tudni való, hogy Kamieniec Podolskban nagy tábori kórház van keletkezében 3000 beteg számára. A keleti Galicziával határos tartományokban hír szerint megerősítik a csapatokat, melyeknek aztán Zytomir környékén kellene összpontosulniok.

Görögországban, mint már mondottuk, új miniszterium neveztetett ki, melyet egy athéni levelező a legdelebbeknek mond, melyet György király valaha bírt. Milyen lesz ezen miniszterium politikája, azt még nem lehet tudni, mert bárhogy

legyen is egy görög miniszterium összeállítva, mindig a királynak van az első szava, és pedig Görögországban a vélemény kívánja azt, hogy az így legyen. Ez György király trónralépése óta a 16-ik miniszterium, és daczára hogy az soha sem állott többől 7 tagnál, még is 90 tárczaváltozás történt. Ezen számokból kitűnik, hogy politikai pártok Görögországban lehetetlenek és hogy ottani miniszterium semmi körülmények között nem tűzhet ki magának szilár politikát. Az egyedüli helyes politika, melyet egy kis, de higgadt párt követ, az, hogy egyedül hajóépítés, felszerelések és folytonos hadikészülődések által Törökország ellen Görögország zöld ágra soha sem fog jutni. Gazdálkodás a főfeladat, miután végre is pénzügyi helyzetétől függ Görögország jövője.

Dunafejedelemségek. Egy belgrádi felhivatalos lap a következő nagy érdektű kijelentéseket hozza: „Többször volt már alkalmunk s okunk az európai sajtó közlönyeinek Szerbiáról hozott alap-talan híreit visszautasítani. A tényeg mindenütt szavainkat igazolták. Mégis a hazug hírek kelet állapofáról, melybe Szerbia is mindegyre belevonatik, rendszeresen szórtnak a világba, azon lát-szólagos szándékkal, hogy meggyökerezessék a vélemény, mintha Szerbia lenne a Balkán félszigeten az előtűnik álló nagy események kovásza, melylyel Európa békejének végét vethetne, azt megszüntethetné. Ezek közé tartozik a legutóbbi hír is, mely szerint szerbek, románok, bolgárok Romániában csapatokat szerveztek, melyek Bulgáriába készülnek betérni.

Jól tudjuk, hogy Bulgária egészen esendes bukaresti hivatalos és magán tudósítások szerint se hire, se hamva ily csapatoknak. Az ottani publikum csodálkozik ily költött híreken, s azok köny nyitlervőségén, kik azokat elhiszik. Mi tán leránt-hatnók a függőnyt, mely alatt ezen méltatlan ma-chinatio végeztetik Szerbia s az összes keresztény-ség ellen, megnevezhetnók a szerzőket, hogy megvesse őket Európa közvéleménye, melyet egyre háborgatnak, azonban jobbnak tartjuk a tényekre bizni a ezafolateltét, hogy hazugságaik annál ki-rivóbban tűnjének fel. Azok jobban refutálnak, sem mint a legősintébb szavak.

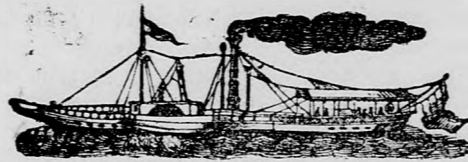
Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő:
ZOVÁNYI J. MIHÁLY.

T Ö Z S D E.

Pesti áru- és értéktőzsde február 29. án.			Magyar értékpapírok árkelete.			Bécsi börze február 28. án.			Részvények.		Elsőbbségi kötvények.		
Gabna-árak.	suly-fontokb.	Ára mértékint.	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	Adva	Tartva	
Buza bányási	83-85	6.25-6.45	640	645.	Államadósság.			Nemzeti bank	713.-	765.-	1862. Erzsébet vasut	85.25	85.75
" tiszai	86-88	7.05-7.15	290	293.	5% osztr. értéktű			Hitelintézet	188.80	189.-	1867. államvasut	118.75	119.25
" pesti	83-85	6.25-6.45	290	292.	" adómentes			Magyar hitelbank	77.50	78.50	Déli vasut	99.25	99.70
Kétszeres	86-88	7.05-7.15	77 1/2	78 1/2	" nemzeti kölcsön			Alsó-ausztr. esc. társulat	602.-	604.-	Északi vasut	91.75	92.25
Rozs	83-85	6.25-6.45	1450	1500.	" metalliques			Anglo-osztr. bank	116.75	117.-	Cseh nyugati vasut	89.-	89.50
Árpa serfőzésre	68-70	2.85-3.10	428	430.	1860-ki sorsjegy			Ausztriai földhitelintézet	178	180.-	Gal. Károly Lajos vasut	94.-	94.50
Zab	83-85	6.25-6.45	1285	1300.-	Magyar földtelerh. kötvény			Északi vasut	1760	1775	Magyar észak vasut	—	—
Kukorica bányási	86-88	7.05-7.15	1990	2000.-	Banati			Államvasut	256.30	256.30	Lemberg-csernov. vasut	82.50	88.
Bab új	78-80	4.65-4.75	825	830.	Horvát			Déli vasut	171.60	171.80	Erdélyi vasut	81.25	81.75
Köles	68-70	2.60-2.80	447	450.	Erdélyi			Erzsébet vasut	141.25	141.75	Ausztr. Dunagőzhajóz. társ.	94.-	95.-
Rappere	45-47	1.80-1.85	880	885.	Sorsjegyek.			Gal. Karoly Lajos vasut	204.-	204.25	Érték és pénz.		
Záloglevelek.	Adva	Tartva	575	580.	Hitelintézet			Lemberg csern. vasut	180.-	180.50	Frankfurti váltó	97.25	97.50
Nemz. bank kisors. üzlet	95.65	96.-	735	735.	Dunagőzhajózási			Cseh nyug. vasut	148.50	149.-	Londoni váltó	116.80	117.-
Magyar földhitelintézet	91.25	91.50	215	217.	Buda			Dél-ész. ném. öszzeköt. vasut	137.-	137.50	Párizsi váltó	46.40	46.45
Ausztriai	100	101.-	662	665.	Eszterházy hg.			Magyar észak vasut	72	74	Ca. arany	5.59	5.60
			260	265.	Salm			1-ő erdélyi vasut	139.25	139.50	Napoleon'or	9.37	9.38
			240	245.	Palfy			1-ő ausztriai Dunagőzhajó-zási társaság	488	490	Egyleti tallér	1.72	1.73
			75	76.	Clarv			Pesti lánchid	381.-	385.-	Ezüst	114.60	115.-
			483	485.	St. Genois								
			390	400.	Windischgrätz								
			385	388.	Waldstein								
			68	70.	Keglevich								
			91.1/2	92.									
			96.1/2	97.									

H I R D E T É S E K.

Első cs. kir. szabadal.

dunagőzhajózási társaság.

Az utazó-gőzhajók

M E N E T R E N D E.

A D u n á n :

L e f e l é :

Győrből Pestre : naponkint 7 órakor reggel.
Pestről Mohács, Ujvidék és Zimonyba : hétfőn, szerdán és szombaton 7 órakor reggel.
Mohácsról Ujvidék és Zimonyba : kedden, csütörtökön és vasárnapon 6 ór. regg.
Ujvidékről Zimonyba : szerdán, pénteken, hétfőn 7 órakor reggel.
Pestről Orsovára és a Dunafejedelemségekbe : (hajóvaltoztatással Orsovánál) szerdán 7 órakor reggel.

Mohácsról Orsovára és a Dunafejedelemségekbe : (hajóvaltoztatással Orsovánál) csütörtökön 6 órakor reggel.
Ujvidékről Orsovára és a Dunafejedelemségekbe : (hajóvaltoztatással Orsovánál) pénteken 7 órakor reggel.
Zimonyból Orsovára és a Dunafejedelemségekbe : (hajóvaltoztatással Orsovánál) pénteken délbén.
Orsováról Galaczra : Szerdán és Szombaton délbén.

F ő l f e l é :

Pestről Győrbe : naponkint 7 órakor reggel.
Mohácsról Pestre : kedden, csütörtökön, szombaton 4 órakor reggel.
Ujvidékről Mohácsra és Pestre : hétfőn, szerdán, pénteken 8 órakor délelőtt.
A mohács-pécsi vasutvonalai az utazógőzhajók meneteivel Mohácsra és vissza közvetlen összeköttetésben állanak.

Zimonyból Ujvidék, Mohács Pestre : hétfőn, szerdán, pénteken 3 órakor reggel.
Orsováról Zimony, Ujvidék, Mohács Pestre : szombaton délbén.
Galaczról Orsovára és tovább Pestig (hajóval. Orsovánál) Szombaton és kedden r.

A S z á v á n :

L e f e l é :

Sissekről Zimonyba : kedden reggel.

F ő l f e l é :

Zimonyból Sissekre : pénteken délbén.

A szerb határvonal hosszában :

L e f e l é :

Breskáról Schabatz és Belgrádba minden szombaton.
Schabatzról Belgrádba : hétfőn, szerdán és szombaton.
Belgrádból Gradistché, Baziasch érintésével : vasárnap, kedden és pénteken az első zimonyi helyigözös megérkezése után.
Belgrádból Orsovára : minden kedden reggel (hasonlóképen Baziasch érintésével).

F ő l f e l é :

Orsováról Belgrádba Gradistchében meghálva : minden szerdán délelőtt 10 órakor.
Gradistchéből Belgrádba, Baziasch érintésével : hétfőn, csütörtökön és szombaton.
Belgrádból Schabatzra : vasárnap, kedden, csütörtökön az első zimonyi helyigözös megérkezése után.
Belgrádból Breskára : minden pénteken az első zimonyi helyigözös megérkezése után.

Az utazógőzhajók megérkezése Pestre :

Győrből : naponkint délután.
Mohács, Ujvidék, Zimonyból : kedden, csütörtökön, szombaton délután.
Orsováról és a Dunafejedelemségekben : kedden délután.

Pesten, február 15-kén 1868.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság

magyarországi üzlet-igazgatósága.